QVÆSTIO MEDICA,

QVODLIBETARIIS DISPVTATIONIBVS
MANE DISCVTIENDA,
IN SCHOLIS MEDICORVM,
die Iouis III. Aprilis,

M. FRANCISCO PAIOT,

DOCTORE MEDICO, MODERATORE.

An etiam post Variolarum eruptionem, venæ sectio?

I.

HVNC nascentem placido lumine vidit summus Naturæ parens, qui numquam febrem est expertus: tam arcto & vix dissociabli necessitudinis fœdere jungitur humano corpori; nulli ætati parcit, omnibus κοινότατον νόσημα. Illa calor est, non quiuis tamen valet eam excitare, vltra debitos limites & præscriptos cancellos egrediatur necesse est, qui fixus & permanens non est, sed fugax febris nomen non meretur, nec is pariter qui quamlibet corporis partem incendit, si Cor domicilium natiui caloris non attigerit: quod vbi accensum, tum calor acer, pulsus plus æquo citatior, quandoque flammea vrina: caussa non alia nec diuersa ab intemperie calida; ex ejus vi & efficientia summæ & præcipuæ differentiæ statuendæ, ephemera, putrida, hectica; non leuis est momenti nec à Medicis spernenda quæ maligna

ex putridarum genere dicitur, inter quas non vltimum locum obtinet illa quam κωνώπων ἀναδείγματα, ἐξανθήματα, ἐκθύματα comitantur.

II.

IN putridarum genere Variolæ accenſendæ, quibus ſi quis impune defungatur, non queratur de ſua ſorte: hæ ἐκθύματα ſunt per totum corporis ambitum erumpentia, veteribus non ignota, febris ſynochi putridæ, malignæ,& quæ contagio diſſeminatur legitima ſoboles, numquam ſine febre, ipſique grauia aſſident ſymptomata; torquet ὀσφυαλγία, ὀδύνη νώτου, ὀδύνη ἐν τῷ λαιμῷ, πλοία ἐν τῷ ὕπνῳ & σκορδινισμὸς, recurrit nauſea, vomitus fatigat, tuſſis inanis quatit, rubore facies ſuffunditur, raræ manant per genas lacrymæ, Cerebrum ſopor occupat, quandoque στάλαγμος, qui ſemper funeſtus, tandemque ſanguis, non ob copiam, feruorem & tenuitatem, ſed malignæ putredinis labe inquinatus in venis diutius nequit coerceri, ſtatimque vel in primo febris inſultu, vel mox poſtea vi propulſus in cutem, commune corporis emiſſarium effunditur; ibique puſtulas rotundas, rubras, humore plenas excitat: his interim interiora non carent, quæ ſanguinea, carnoſa ſunt, veniſque copioſis referta vt plurimum inficiuntur.

III.

VERE fortunati illi ægri, quibus effloreſcunt & extuberant in cute Variolæ, vi naturæ noxium humorem ab vtili ſecretum, in eam exigentis: at plerumque erumpunt, putri humore ſuâ ſibi acrimoniâ & orgaſmo feroci eò viam moliente. Iacet quippe illa eruptione effœta natura,& à ſuis muniis circa noxios humores obeundis ſæuitiâ ſymptomatum auocatur, aut ſi quando recreatur, tamen non juuatur; humoris enim orgaſmus qui ad tempus poſt eruptionem Variolarum tranquillus videbatur, ſimulatus eſt; mox in furias, cùm in ſuppuratum vertuntur, jam agitur; & qui credulis ac imperitis pacem & ſalutem pollicebatur, rurſus bella mouebit, matribus ſæpe deteſtata, mortemque meditabitur. Iam non humoris etiam mitioris copiâ premitur æger, aut alienâ

ejus qui fuerit infensus qualitate lacessitur, sed nouæ semper putredinis discrimen impendet, propter humorem quem nequit natiuus calor superare; sicque efferus ille humor, suâ instabilitate & malignitate cum naturæ coquentis conatus eludat, vel suâ pertinaciâ crassus cùm fuerit & viscidus, ei pellenti & suppurato studenti morem non gerat, nec obsequatur, aut subito recurret ad intima, aut virides, nigras pustulas, mali omnes ominis exhibebit.

IV.

Ἰσχυρὸν καὶ μέγαν βοήθημα Variolarum, non amuleta, quæ vere sunt infantulorum crepundia, non vesicantia, non aurum quantumuis potabile, non Arabum diuitiæ, morbo plerumque operosiores: vnicum tibi sit venæ sectio, cui reliqua tanquam leuis armaturæ præsidia famulentur. Hæc omnem mouebit lapidem, potenter refrigerat, euacuat quantum opus est, occlusas venarum scaturigines, cohærentes meatus & interdictam consensionem soluit, putredinem latius serpentem arcet, & ne, quam ferox humor singulis partibus minatur ruinam, tandem in principem conferat, feliciter auertit. Nulla ætas, nulla regio, tale remedium respuit, nec semel sanguinem fudisse satis, tanta quandoque in venis subest putredo, vt sit in ipsis ζώογονος: toties id celebrandum, donec vasorum putredini & febris incendio sit prospectum; hac arte leuata quæ corpus nostrum regit natura, exonerataque eo quo velut sarcina premebatur, non ægre quod reliquum est vincet, suique muneris non oblita, & coquet quod potest concoqui, & à vasis majoribus partibusque nobilioribus quasi regiâ sede ad minores venas, determinatumque habitum explodet quod potest explodi.

V.

MVLTA tulit æger ante Variolarum eruptionem incommoda, plura tamen adhuc laturus, si post earum eruptionem imperitus Naturæ minister tunc temporis ferietur: neque enim defunctum illum morbo, nec extinctam fe-

brem cogites: infida est illa euacuatio quæ non est critica, non ad vmbilicum morbum deduxit qui Variolarum eruptionem venæ sectione promouit, si penetralia non sint integra, & tantæ labis expertia: quod assequi difficile si naturæ in eruptione Variolarum hydræ modo renascentium, trepidanti, & earum pepasmo inuigilanti, tanquam nouus Hercules, generoso remedio non opituleris, & salutares suppetias non feras: eâ sæpius vsurpatâ intestinorum detrimentum præcauebis, tussim, anginam, spirandi difficultatem sedabis, comatosos affectus omnes eludes: vno verbo, febrem jugulabis, sicque perniciem minantes post variolarum eruptionem graues affectus, audacter & feliciter propulsabis, fugietque retro omnis Variolarum malitia, eam pellente venæ sectione.

Ergo etiam post Variolarum eruptionem, venæ sectio.

DOMINI DOCTORES DISPVTATVRI.

M. Ægidius le Bel, Chir. Prof.
M. Abrahamus Theuart.
M. Nicolaus Lienard.
M. Philippus Douté.
M. Nicolaus Morin.
M. Carolus Patin.
M. Cypr. Hubaut, Pharm Prof.
M. Guido Patin, Prof. Reg.
M. Iacobus Theuart.

Proponebat Lutetiæ CAROLVS MARTEAV, Laudunæus, fidelissimæ Picardorum Nationis Procurator, A. R. S. H. M. DC. LXIV.